

Traumasesensitief onderwijs

een introductie

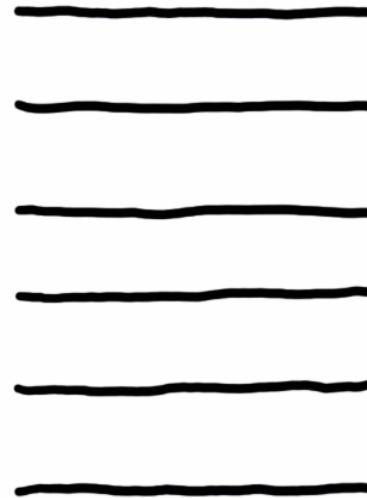
Simone Vink en Monique van Bezouwen
16 oktober 2024

Welkom

Praten over
trauma en
stress kan
emotie
oproepen

spanningsthermometer

Waarom traumasensitief onderwijs?

- Veel kinderen maken ingrijpende gebeurtenissen mee en/of groeien op met chronische stress; dit kan leiden tot trauma
- Kinderen nemen hun trauma mee naar school.
- Trauma leidt vaak tot problemen met leren en gedrag
- Trauma van kinderen heeft ook invloed op ons:
 - Burn-out
 - Secundaire traumatische stress
- De effecten van trauma kunnen een schoolplaatsing verstoren.

Trauma

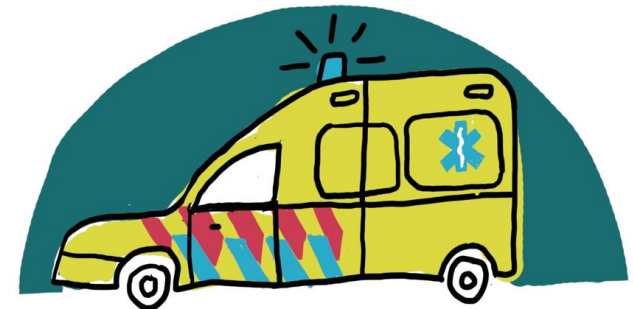
Sterk gevoel van onveiligheid/dreiging

Overweldigende emoties

Fysieke effecten

Soorten trauma

- **Enkelvoudig trauma:** eenmalige gebeurtenis die korte tijd duurt
- **Chronisch trauma:** ervaring van meerdere traumatische gebeurtenissen

Complex trauma

speciale vorm van chronisch trauma

- Vroegkinderlijke chronische traumatisering
- Meerdere traumatische gebeurtenissen beginnend op zeer jonge leeftijd.
- De volwassenen die voor het kind zouden moeten zorgen en het zouden moeten beschermen veroorzaken de stress en/of zijn niet in staat hun kind te helpen bij het reguleren van de stress.

"Niet elke
schokkende
gebeurtenis
leidt tot
trauma"

Reageren ze al met negatieve emoties

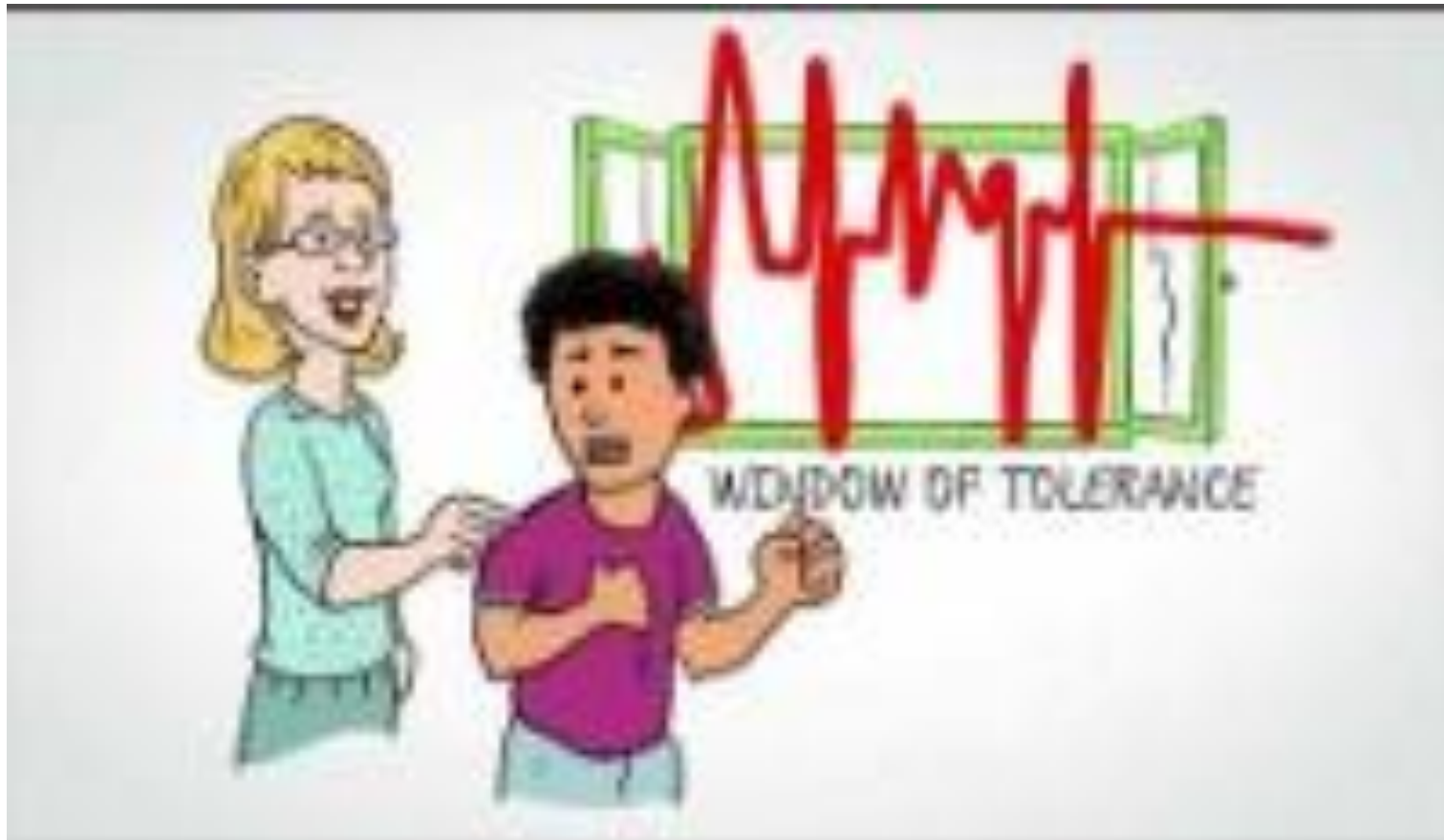
Gevolgen trauma

een ander brein

- Zelfregulatie
- Overtuigingen over zichzelf, anderen en de wereld → onzichtbare koffer
- Aandacht en bewustzijn
- Onderhouden van relaties (gehechtheid)
- Taal

Gevolgen trauma verstoord stresssysteem

Gevolgen trauma de onzichtbare koffer

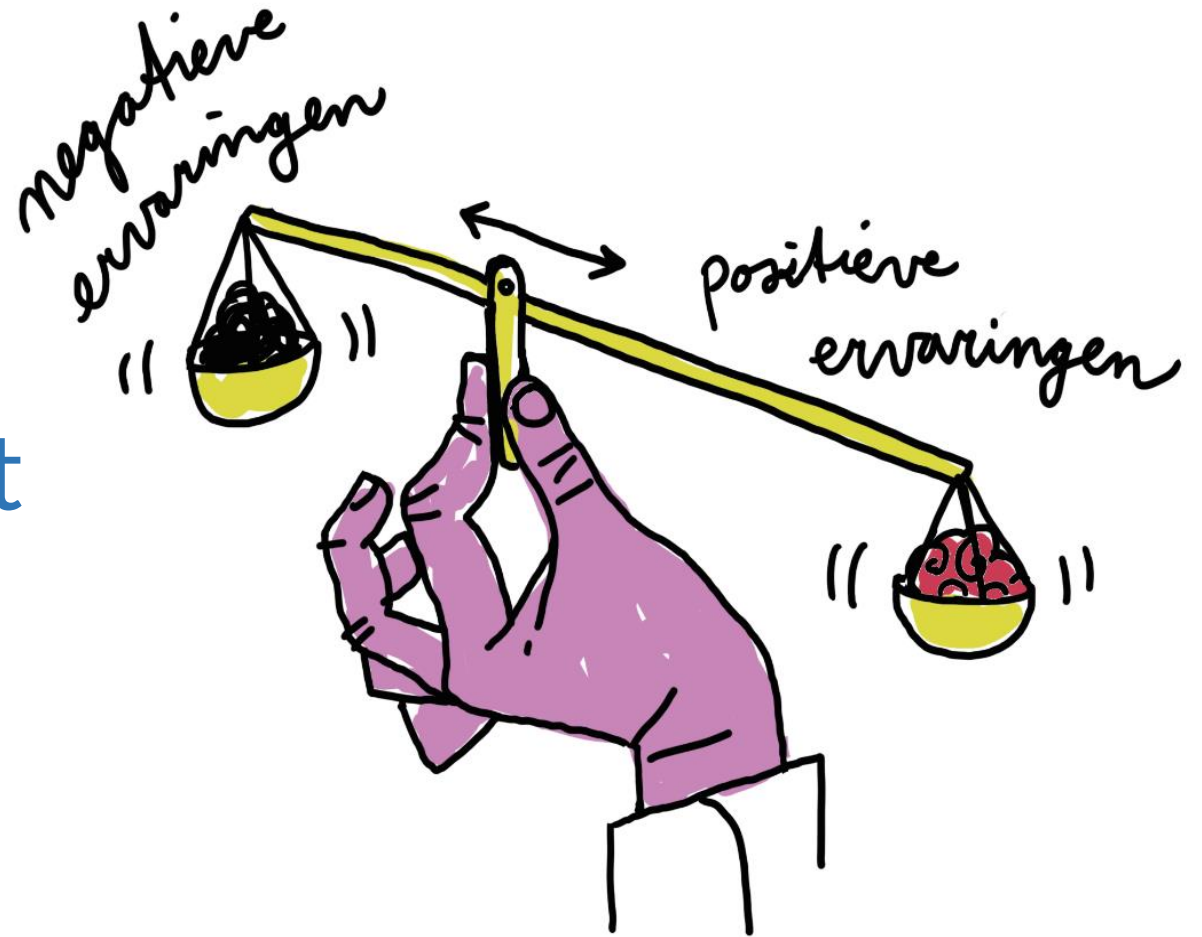
Trauma vormt de overtuigingen
en verwachtingen van kinderen:

- over zichzelf
- over de anderen
- over de wereld in het algemeen

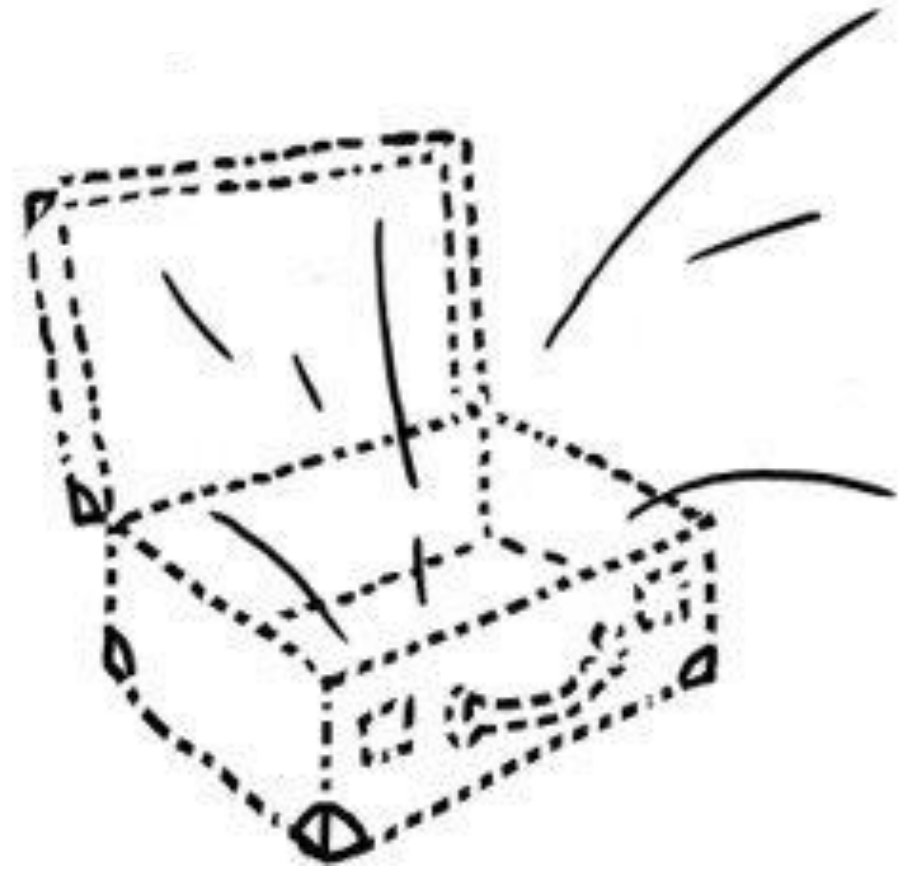
Wat kunnen onderwijskrachten doen?

Vergroten veerkracht

Wat kunnen onderwijskrachten doen?

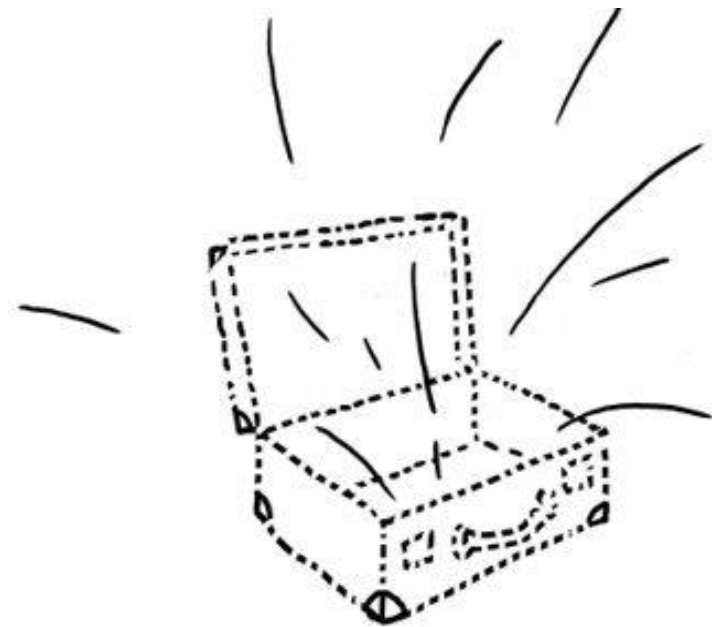
De koffer
'opnieuw'
inpakken

Een voorbeeld...

Wat jammer dat je sommen vandaag zoveel foute antwoorden hebben, Fleur. We proberen het morgen gewoon nog eens . Geeft niks!!!

Morgen gaan je sommen vast beter Fleur, want ik ga ze beter uitleggen. Dan weet ik zeker dat het je lukt!

Wat kunnen onderwijskrachten doen?

Verstevigen
relatie en
regulatie

Een voorbeeld van co-regulatie

- Ik zie dat je het lastig vindt wat vervelend voor je
- Ik kom even naast je zitten, dan kijken we er samen naar
- Laten we samen eerst even diep adem halen....
- We maken samen een beginnetje, dan komt de rest daarna vanzelf!
- Ik weet dat je het kan.

Wat kunnen onderwijskrachten doen?

Steun en veiligheid bieden

- Vergroten van voorspelbaarheid en gevoel van controle
- Vertrouwenspersoon
- 'Connect before correct'
- Bij probleem gedrag richten op kalmeren en aanleren gewenst gedrag
- Nabijheid bieden.
- Afspraken met het kind; wat is helpend?
- Luisterend oor

Samenwerking en zelfzorg

Meer lezen....

Brief aan leerkrachten

Bedankt voor uw aandacht!

s.vink@aed-leiden.nl
m.vanbezouwen@aed-leiden.nl

www.aed-leiden.nl